

TRYGGARE

-ett stödmaterial för ledare i kyrkans barn- och ungdomsverksamhet

Bilda

equmenia

Upptäck och hantera

Möjliga tecken på att ett barn far illa.

- Synliga fysiska skador som inte stämmer med förklaringen.
- Rädsla för fysisk kontakt, höjda röster eller vissa miljöer.
- Döljer kroppen med kläder .
- Förändrat beteende - ilska, passivitet, svårt att passa in i gruppen.
- Tar för mycket ansvar, överdrivet kontrollerande eller ”vuxet” beteende.
- Sexuellt språk eller beteende som ej är anpassat efter ålder.
- Barnet slutar plötsligt delta i aktiviteter, eller vill inte gå hem.
- Stort behov av bekräftelse.
- Nedvärderar sig själv, stark rädsla att göra fel, diffusa skuld känslor.
- Dålig hygien eller ovårdade kläder.
- Oro.

Dessa saker behöver inte alltid vara tecken på övergrepp eller försummelse, men kan vara signaler som behöver följas upp.

Möjliga tecken på övergrepp i digitala miljöer

- Barnet blir överdrivet beroende av mobilen – men samtidigt stressad av den.
- Blir hemlighetsfull kring mobilen, datorn eller sociala medier.
- Barnet verkar rädd för att någon ska “bli arg” eller “sprida något”.
- Reagerar starkt på notiser och meddelanden.
- Hemlighetsfullhet kring vem barnet har kontakt med (“en vän”, “någon jag spelar med”).

Våga fråga!

Det kan vara helt avgörande att vuxna vågar ställa frågan hur någon mår för att ett barn ska våga berätta om sin situation.

- Du kan behöva fråga flera gånger.
- Tala om varför du oroar dig och att du bryr dig.
- Många kan ha varit tysta länge innan de berättar.
- Vissa barn kan vara hotade eller mutade.
- Barn kan dra sig för att berätta om de tror att vuxna inte kan hantera det de får höra på ett bra sätt.

Om du behöver ha ett enskilt samtal

- Informera andra om att samtalet äger rum och var ni sitter
- Tänk ”öppen avskildhet” - sitt så att andra ser eller håll dörren öppen
- Lova aldrig ett barn att inte berätta för någon annan om det som kommer upp.
Ibland är det nödvändigt för att barnet ska få rätt stöd.
- Ställ öppna frågor och låt barnet prata till punkt
- Lyssna lugnt och visa att du tror på det som sägs
- Bestäm hur ni följer upp samtalet.
- Bekräfta att barnet gjort rätt i att berätta!
- Skriv ner vad som sagts om något allvarligt kommit upp.

Vad gör jag om jag misstänker övergrepp i eller utanför den egna verksamheten?

- Ta din oro på allvar! Rådgör med andra ledare.
- Lyssna, stötta, slå larm.
- Prata med vårdnadshavare så länge dessa inte misstänks vara inblandade.
- Slå larm till socialtjänst eller polis om anledning finns
- Ni kan behöva agera utan fullständig information
- Möjlighet finns att kontakta socialtjänst och polis anonymt för att få råd och stöd.
- Barnens bästa ska komma i första rummet!
- Tystnadsplikt gäller präster och pastorer i själavårdande samtal, men de måste agera om de uppmärksammar något som sker i verksamheten.